

სოციალური დღეის მკათათვე

რედაქცია: სოფოლაკზე, სერ-გიევის ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლში, № 8.

კანტორა რედაქციის: სერ-გიევის ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლში, № 8.

ხელის-მოწერა მიიღება კანტორაში. ბარეშე მცხოვრებთათვის: ВЪ Типографш. Въ редакцію газ. „Дროება“.

გაზეთის ფასი: მთელის წლი-სა—8 მან., ნახევარ წლი-სა—4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან.

განცხადება: მიიღება ქართულის, რუსულის, სომხურს და სხვ. ენებზე.

ფასი განცხადების: ყოველი სტრიქონზე—1 კაპ., ასო-მთავრულით სტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის ცი-ცეროთი—1 კაპ., პატარა—4 კაპ.

რედაქციის უფლება აქვს გაასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდად გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატიები ავტორს არ დაუბრუნდება.

დროება

ცალკე ნომერი ღირს შაშრატი

ტელეგრაფები

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

მანა, 18 ივლისს. პორტასა და ინგლისის ელჩს შუა ერთობ გრძელდება პოლაპარაკება შესახებ ზოგიერთი მუხლებისა იმ მორიგების, რომლითაც ინგლისმა და რუსიამ ერთმანერთს შეეკრნენ. ხვანთქარს ჰსურს, რომ უმისოთ მცირე-აზიაში ინგლისს არც ერთი ახალი წესის შემოღება არ შეეძლოს. რუსები შესარაბიის დაკავებას ემზადებიან იმ დროსთვის, როცა ბერლინის პირობა დამტკიცდება. ამ მიზნით რუსის ჯარი ღობრუჯიღამ შესარაბიისკენ იხევს. რუმინის სამხედრო მინისტრი თავ-თავის ალაგს უნიშნავს იმ ჯარებს რომლებმაც ღობრუჯა უნდა დაიკაონ.

ბერლინი, 19 ივლისს. ღღეს ბერმანის ტახტის მემკვიდრემ ხელი მოაწერა მშვიდობიანობის პირობაზე. ტრაქტატის დამტკიცება მოხდება შაფათს.

სტამბოლი, 19 ივლისს. ხმაა, ვითომ ავსტრიის ელჩს, გრაფ ზიჩის, პორტასთვის გამოუცხადებიაო, რომ ავსტრია პორტასთან არა ვითარ წესიერ პირობას არ შეკრავსო, რუსიამ დასაცველათ სერბიისა და ჩერნოგორიის წინააღმდეგ. ავსტრია მხოლოდ ღონისძიებას მიიღებსო, დაიცვას მშვიდობიანობა და წესიერება ამ სამთავროების სამხედროებზეო.

მანა, 19 ივლისს. სარაევოში სრული უწყობა სუფევს. მდამიო ხალხი ჯარს შეეტაკა; შემდეგ სისხლის მღვრელი შეტაკებისა ხალხმა ჰიერიშით აიღო არსენალი.

საქართველო

ახალი მოვალეობა

ბათუმისა და აჭარის მხრის შემოერთება ჩვენს ქვეყანასთან დიდს და მძიმე მოვალეობას სდებს ჩვენს ესრედ-წოდებულ განათლებულ საზოგადოებას.

ეს მოვალეობა შემდეგის უბრალო სიტყვებით გამოხატა ახლად ჩვენკენ გადმოსულმა აჭარის შერიჭ-ბეგმა ხიმშიაშვილმა:

„განათლები ეჭირება, ბატონებო, იმათ (რუსმალიეთის ქართველებს). აშდონი ახალგაზდა კაცები ხართ განათლებულები, წადით, გვიცანით, ზოგი აქ მოიყვანეთ, სკოლები გამართეთ, ასწავლეთ და ასე უნდა. აბა, როგორი ძა ხართ, თუ ასე აბდღურად დასტოვებ? (ამ წლის „ღროება“, № 126).

რისი რომელიმე ხალხის შეერთების დროს, ყველაზე უფრო ძნელი საქმე ის არის, რომ ამ ორ ხალხს შუა ერთმანეთის ნდობა იყოს; თავიდანვე უნდა იყვნენ ესენი დარწმუნებულნი, რომ ერთი მეორის გასაცარცევაოდ და შესაჭმელად როდი შეერთებულან, არამედ მხოლოდ იმისთვის, რომ ერთმანეთს ხელი ხელიში ჩაეფლონ და ამნაირად უფრო ადვილად გაიარონ ცხოვრების მძიმე გზაზედ.

ეს დანდობა აქვსთ ჩვენი ახლად შემოერთებულ რუსმალიეთის ქართველებსა. იმათ იციან, რომ ჩვენ იმათი ძმები ვართ, რომ ორთავენი ერთს ტაფაში ვიქნებით, ორთავეს ერთი ბედი და უბედობა მოგველის და რომ ერთმანეთის ხელი-ხელში მიცემით ჩვენ შეგვეძლება ჩვენი უღლის გაწევა და მომავალი ცხოვრების გაუმჯობესება.

მაშასადამე ამ მხრით ჩვენსა და ახლად შემოერთებულ ქართველებს შუა არავითარი დაბრკოლება და გაუგებლობა არ იქნება.

საქმე იმაშია—თუ როგორ ვისარგებლებთ ჩვენ იმათის დანდობით, როგორ დავიჭერთ იმათთან თავიდანვე საქმეს, როგორ ვეცდებით, რომ ეს დანდობა გავამართლოთ, არ გავამტყუენოთ და, მართლა, როგორ ძმობას აღმოუჩინებ ჩვენ იმათა.

აი ამ მხრით არის შიში; აი ეს გარემოება გვაშინებს; იმედი არა გვაქვს, რომ ჩვენ ისე დავიჭიროთ საქმე ახალ ძმებთან, რომ იმათ სცნან და დაინახონ, რომ ჩვენ მართლა ნამდვილი, უანგარო და მოყვარული ძმები ვყოფილვართ.

და ამას ვამბობთ იმიტომ, რომ ჩვენ მაგალითი გვაქვს თვალ წინ; მაგალითი იმისი, თუ როგორ მოქმედებენ ჩვენი

განათლებული ახალგაზდები ჩვენსავე ქვეყანაში, რუსეთის საქართველოში.

რა გაგვიკეთებია ჩვენ, განათლებულებს, იმ ჩვენი ხალხისათვის, რომლის ოფლით ნაშოვნ პურიტ გამოგზდილვართ? რაც ამ ხალხმა მოგვცა, მაგიერი მესამედი სარგებლობა დაგვიბრუნებია? რომელ საზოგადო საქმეს მოგიკიდეთ ხელი და გავაკეთეთ? რომელი მხარე ხალხის ცხოვრებისა ერთს ნაბიჯზედ არის წინ წაეწიეთ? მრთის სიტყვით, როდის, სად და რასში დაეტყო საქართველოს ხალხს, რომ იმას, ათასობით თუ არა, ათობით და ასობით მაინც ჰყავს განათლებული, სწავლა მიღებული და ავ-კარგის გამომჩრჩევი შვილები?

საუბედუროთ, ვერც ერთს ამ კითხვაზე სანუგეშო პასუხს ვერ მივიღებთ. მსში ერთი თუ გამოსულა ჩვენთაგანი ისეთი, რომელსაც რაიმე საზოგადო ინტერესისათვის გული შესტიოდეს, რომელსაც ამ საზოგადო სარგებლობისათვის თავის კერძო, საკუთარი სარგებლობა შეათედაც არის მაინც შეეწიროს; მსში ერთი თუ გამოსულა ისეთი, რომელსაც ახსოვდეს, რომ ის მოვალეა ხალხის წინაშე და ამ ვალს გარდასდა უნდა.

ღანარჩენები? ღანარჩენები ისეთები არიან, ისე ცხოვრებენ, ისე მოქმედებენ, როგორც „ყველანი“. საზოგადო ინტერესი მჩერად მიჩნიათ, ხალხზე და იმის საჭირებებზედ იმდენათ ჰფიქრობენ, რამდენადაც მე და შენ, მკითხველო, შარშანწინდელ თოვლზე; „თავისთვის“ ცხოვრობენ..

როდესაც ამისთანა განათლებული, ამისთანა მოწინავე საზოგადოება გვყავს, დამეთანხმეთ, რომ ბევრი იმედი არ უნდა გვქონდეს, რომ ეს განათლებულები რასმეს გააკეთებენ ახლად-შემოერთებულს ქართველებში. ბევრი იმედი არა, მაგრამ ცოტა კიდევ დავგრჩენია; და შემდეგ სტატიაში მოვილაპარაკებთ ჩვენ იმაზე—თუ როგორია ეს იმედი, როგორ უნდა შესრულდეს ჩვენი მოვალეობა რუსმალოს ქართველების წინაშე და რა გზას, რა სახსარს უნდა მოვმართოთ თავიდანვე, რომ ეს იმედი შეგვისრულდეს.

ს. მ.

დღიური

* * ხუც-შენილამ გეწერენ, რომ მო-
ბუღეთის მახრის მცხოვრებლები ამ
უკანასკნელ დროს თითქმის მუდამ დღე
მოდანი ჩვენს ბანაკში და სხვა-და-სხვა
ხორაგები და ხილვითობა მოაქვთ გა-
სასყიდლათაო.

ქორრესპონდენტი გეწერს, მსმალოს
აფიცრებს, როგორც ეტყობათ, ძალიან
გულით უნდათო, რომ ომი გათავდეს
და ბათუბი თუნდ ისევე მსმალეთს დარ-
ჩეს, თუნდ ზუთათს, ისინი მაინც-და-
მაინც არ ინადვლებენო.

* * ჩვენი ქალაქის გაზეთებში სწერდნენ
ამას წინათ, რომ მილიციონერების კენ-
ჭის-ყრის დროს ბევრი უწყსოება მოხ-
დაო; ბევრი ისეთები გაიყვანეს, რომელ-
თაც არ ერგებოდათ გასვლა და ისეთე-
ბი გაათავისუფლეს კენჭილამ, რომელ-
ნიც კენჭში უნდა მოხვედრილიყვნენო,
შეძლებულბებს ხელს აფარებდნენ, ლა-
რიბები გაჰყავდათ, დედის-ერთები არ
დაზოგესო და სხე.

ამ უწყსოებას აწალებენ მესხანების
უსტაბაშს უფ. შარუხოვს, რომელიც
ამგვარს საქმეებში, ამბობენ, ძალიან
გამოცდილიაო.

ჩვენც ნამდვილად დავრწმუნდით, რომ
მართლა ბევრი უწყსოება უნდა მომხ-
დარიყო ამ კენჭის-ყრის დროს: ამ დღე-
ებში ჩვენ ვნახეთ კენჭში ამოსული მი-
ლიციონერი № 1445 და № 985 კი
თავისუფლად და ხელ-უხლებლად დაი-
არება მთილისში!

როგორც მოგვხსენებათ, მთილისი-
დამ სულ 138 მილიციონერი იყო ამო-
სარჩევი და ამდენივე ამათი კანდიდატი,
ე. ი. 376 კაცი. როგორ შეიძლება წარ-
მოვიდგინოთ, რომ ამ 138 კაცში არც
ერთი არ გამოდგა ან ყველანი დაიმაღ-
ნენ! პარგი, ვსთქვათ, ვაენი ვერ გამოდ-
გნენ ან დაიმაღნენ, იმათი კანდიდატე-
ბი რაღა იქმნენ? ვსთქვათ, ისინიც გაჰ-
ქრნენ, ამ № 1445-მდინ ხომ კიდევ
ბევრია; ამ ნომრამდინ ხომ ოთხჯერ
376-ია და ნუ თუ ამათში არც ერთი
არ გამოდგა?!

ამისთანა გარემოება, გვიკვირს უყუ-
რადლებოთ როგორ უნდა გაუშვან..

* * თითქმის მუდამ დღე მოგედის
ჩვენ ქალაქის ღარიბი მცხოვრებლებისა-
გან საჩინგარი სხვა-და-სხვა ხორაგისა და
აუცილებელ საგნების გაძვირებაზედ. შან-
საკუთრებთ უჩივიან ამ ბოლოდ დროს
ყველისა და ნახშირის სიძვირეს. შანდნენ
ჩარჩებო, რომელიც ადგილობრივ
ჰყიდულობენ ნახშირს ან ქალაქის წრეს
გარეთ უხვდებიანო, ჰყიდულობენ და
სკლადებში ალაგებენო. მთელი მსგებ-
სა და თათრების ყველი კი ამთავითვე
კინტარებსა აქვთ ნაყიდო და, რაღა თქმა
უნდა, ისინი ქალაქის რჩევისაგან გამო-
ცემულ ტაქციებს ყურადღებას არ მიაქ-
ცივენ, როგორც ესამოივნებათ, ისე გაჰ-
ყიდებიანო.

ნუთუ ქალაქის თვით-მმართველო-
ბა იმისთვის არ არის დაარსებული, რომ

ამგვარს გაჭირებაში დაეხმაროს ღარიბ
ხალხს და რამდენსამე პირს მთელი ქა-
ლაქი არ დაჩაგვრინოს!..

* * ბუშინ დილით შაბახზე დიქარეს
ერთი ჯიბის-ოსტატი, როდესაც ის ვი-
ლაცა კაცს ჯიბილამ ფულს აცლიდა, და
იმწამსვე პოლიციამში წაიყვანეს.

* * ჩვენ შევიტყუეთ, რომ უფ. ახვერ-
ლოვი, რომელსაც ამას წინათ უფ. შახ-
პარონიანის სახლში თავი გაუტუნეს, შინ
სწევსო და ამჟამად კარგათ არისო. აკ-
ბობენ, რომ მორჩება თუ არა, იმ წამ-
სვე ჩავილს უპირებს უ. შახ-პარონიანს
ამ შეურაცხყოფის მიყენებისთვისაო.

* * ჩვენ მივიღეთ ამ დღეებში უფ.
ზ. ჰიჭინაძისაგან გამოცემული პატარა
ქართული წიგნი, სახელად „ლექსთა
კრება, ანუ სასუქარი ქართველ ყმაწვი-
ლებს“. წიგნი შეიცავს ოც-და-ათოდ
ლექსს თ. შრ. მარბელიანის, აკ. წერე-
თლისას და სხვა ჩვენ გამოჩენილ და
გამოუჩენელ მწერლებისას.

ზარეგანი შეხედულებით წიგნი კარგი,
სუფთა და თითქმის ლამაზიც სჩანს; არც
ფასია ძვირი (ორი შაური); მაგრამ, საუ-
ბედურათ, იმდენი კორრექტურული
შეცდომებია, რომ ზოგან კაცი ჰაზრსაც
ვერ გაიგებს და რითმები და ლექსთა
წყობა ხომ ბევრგან სრულებით დაკარ-
გულია. ძალიან კარგი იქნება, რომ
ლექსების გამოცემის დროს მაინც მიაქ-
ცივდნენ ჩვენი გამოცემილები მართლ-
ბეჭივას ჯეროვან ყურადღებასა.

ორი პირველი ლექსი: „მაზაფხული“
ილია ჰეგვაძისა და „აშაობა“ შრ.
რჩეულოვისა დაბეჭდილია იმ ასოებით
(შრიჭტი), რომელიც უფ. პ. იშმაი-
ლოვა და ნ. ნიკოლაძემ მოიგონეს და
ჩამოსამეგინეს პარიჟში. ეს შრიჭტი
ძალიან დაახლოებით მიმსგავსებულია
ვეროპიულ (ლათინურ) შროჭტის ხასია-
თთან, მაგრამ, თუ დააკვირდება მკითხვე-
ლი, წაკითხვა არ გაუჭირდება.

* * ჩვენ მივიღეთ დაბა ხონილგან
შემდეგი შენიშნვა:

„ამ უკანასკნელ დროს ჩვენი პატარა
ქალაქის სისუფთავეს მომეტებული
ყურადღება მიაქციეს. სხვათა შორის ამას
წინათ დაიბარეს დოქტორი შესამოწმე-
ბელად იმისა—მაენებელია თუ არა მცხო-
ვრებლებისათვის აბრეშუმის პარკის გა-
მოყვანა შიგ შუაგულ ქალაქშიო. დოქ-
ტორმა დაამტკიცა, რომ მაენებელიაო
და ამის გამო აბრეშუმის გამოსაყვანი
მაშინა ქალაქს გარეთ გადაატანინეს.

„ამას გარდა ჩვენმა პრისტავმა იმ
დამაალ თევზებს და ტარნებს მიაქცია
ყურადღება, რომელიც ბლომად ჰყრია
ჩვენს ბაზარში და მთელ ქალაქს აყრო-
ლებს. ამისთვისაც დაიბარეს დოქტორი.
მაგრამ შეიტყეს თუარა შეთევზებმა ეს
ამბავი, იმწამსვე გაიქცნენ დოქტორთან
და ეთხოვნათ: „ნუ გვაზარალებსო, გლა-
ხათ ნუ აჩვენებ და პატივს გცემთო.“
დოქტორს „პატივის-ცემა მიელო“ და
ეს თევზი კარგ თევზათ უჩვენებანა.“

„დროების“ კორრესპონდენცია

დუშეთი, 14 ივლისს. წარსულ წიგნ-
ში აღვითქვით აღწერა სხვა-და-სხვა ამ-
ბებისა და ესეც მოგახსენეთ, რომ მაქვს
ერთი დიდი დავთარი, სადაც რასაც და
ვინახამ და გავიგებ, იქ ვსწერ-მეთქი.

რაც ამბები და ცნობები ეხლა იმ დავ-
თარშია, დიდს დაბეჭდილ წიგნს შად-
გენს და რადგან გაზეთში დაბეჭდა არ
შეიძლება, ამიტომ ვარჩიე ამ ამბებილამ
თითო-თითო გაცნობათ. იქელი მაქვს,
რომ თქვენც თანხმა გამიხდეთ ამაზედ,
რადგანაც გაზეთში უნდა იყოს მოქცე-
ული მოკლე-მოკლე ამბები სხვა-და-სხვა
მხრისა და ცნობის მოყვარული კაცი
ამით უფრო კმაყოფილი იქნება და თვით
გაზეთი ხელში „საგონებელი“.

მრთხელ მე და ერთი ჩემი მეგობარი
მოვედით ქ. ლუშეთში. ჩამოვხი დუქ-
ნის წინა და მდუქნემ აგვიყვანა დუქ-
ნის ზემო სახლებში, რომლის ბალკონ-
ი გადმოიციქრება მოედნისკენ. გამო-
ვედით ბალკონზედ და დავსხვიდით. ამ
დროს ლუშეთში შამოვიდა ნაჩალნიკი
უეზდისა. წინ ერთი ჩაფარი მოაჭენებდა
და მეორე უკანა.

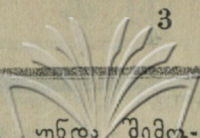
პატარახანს უკან ავდევით და წავედით
პირ-და-პირ მიროვოი სულში, სადაც ჩემს
მეგობარს ჰქონდა საქმე. დიდხანს ლო-
დინი არ მოგვიხდა: სულია გამოვიდა
ზალაში, დაგვიკრა თავი და დასჯდა თა-
ვის ალაგსა. სულიამ დაიწყო საქმეების
განჩიევა, მაგრამ რა განჩიევა. მომატე-
ბული ნაწილი საქმეებისა გადაიღო სხვა
დროზედ და ვადაზედ, რადგან პოვესტ-
კები (უწყებები) არ იყო ჩაბარებული.
სულია უცხადებდა მოჩივართ, რომ თუმი-
ცა უწყება იყო გაგზავნილი ნაჩალნიკ-
თანო, მაგრამ ნაჩალნიკმა უკან დამი-
ბრუნა და იწერებო, რომ ჩაფრები არა
მყავსო, სულ გაგზავნილი არიან სხვა-
და-სხვა მომატებულ საქმეებზე-
დო.

საწყალი ხალხი დაღონებული ყურს
უგდებდა სულიასა და თვით სულიამაც გა-
ბედვით არ იცოდა—რა დროს დენიშნა
ის საქმეები რადგანაც ეს თითქმის მე-
ორე წელიწადია, რაც ნაჩალნიკმა უა-
რი ჰყო უწყებების ჩაბარება და ჰსწერ-
და კიდევ, რომ ჩემი საქმე არ არისო...

როდესაც სულიამ დაიწყო ახალი საჩი-
ვრების მიღება, მაშინ ერთი ვილაცა კაცი
წარსდგა და მოახსენა: დღეს ჩემი საქმე
იყო დანიშნულიო. სულიამ გამოუცხადა
რომ, რადგანაც ამოვიკითხე და აქ არ
იყავიო, შენი საქმე გამოირიცხა და ჯა-
რიმა ერთი მანათი უნდა გადაიხადო
და მაშინ ახლად დენიშნამთ საქმესაო.

იმ კაცმა სახალხოთ დაიწყო თავის
გამართლება და სთქვა: მე ვარ ჩაფრათ
ნაჩალნიკთანო, გუშინ ნაჩალნიკმა გამ-
გზავნა მცხეთას თავის საკუთარი საქმი-
სათვისაო და იქილამ ეს არი დაებრუნ-
დიო, აქ პირდა-პირ ვიახელიო; მთელი
ღამე არა მიძინებიაო, ცხენი მოვეკალი
სირბილითაო, თქვენს სადღეგრძელოთ
„სწრაფს“ ნუ გადამახდევინებთ და ახა-
ლათ დანიშნეთ საქმეო.

სულდა მოისმენა ეს მიზეზი გადმოხედა ხალხსა, რომელსაც წინათ ერთ საათის ესმოდათ რომ ნაჩაღნიკი პოვესტკებს არ აბარებს, რადგანაც ჩაფრები არა მყავსო და სულ სხვა-და-სხვა საჭირო საქმეზედ გაგზავნილი არიანო და ესლა აღმოჩნდა რომ ჩაფრები საკუთარის საქმისთვის უგვაენია.

მართა ჩემმა აქაურ ნაცნობმა მიამბო შემდეგი ამბავი:

ზარზან ნაჩაღნიკს გადაეცა სულდასათვის საქმე შესახებ იმისა, რომ ვილაცა გლეხკაცს ვითამც ეწყენებინოს სიტყვით თუ საქმით მამასახლისისათვის —სამასახურის დროს. სულდას რა საკურველია, დაებარებინა ის გლეხკაცი, მამასახლისი და მოწმები. სულდასთან აღმოჩენილიყო, რომ გლეხ-კაცს არა ვითარიმე დანაშაულობა არა ჰქონიყო, რომ მამასახლისის ეცემა ის კაცი უმიზეზოთ. ამ გვართ ეჩვენებინათ მოწმებს ფიც-ქვეშა. სულდას გაუფართლებია საწყალი გლეხ-კაცი და მამასახლისის მოქმედებაზედ მიუწერია ნაჩაღნიკისთვის... იმ საქმის ესრე დაბოლოება ნაჩაღნიკს დიდად ეწყინა; იმ კაცის გამართლება დამცირებდა ჩემიო და ნაცვლად ოპოლიციისა მოუფიქრებია დაბარება მოწმებისა და უეზდის უპრაველენიაში ახლად ჰკითხა. უპრავეს სიტყვითა უპრაველენია მეორენსტანციით გაუხდია. მოსულან მოწმები და უბრძანებია ნაჩაღნიკს თავის თანაშემწესთვის, რომ ეკითხა. თანა შემწე დამჯდარა სტოლოთან, აულია კალამი და თანა-დასწრებით თვის ნაჩაღნიკისა, უკითხამს მოწმებისათვის, რომელთაც გაუმეორებიათ ის ჩვენებები, რომელიც უთქვამთ სულში— ფიცქვეშ. ნაჩაღნიკს საშინლათ ჰსწყენია გაჯავრებული გაუყრია მოწმები და გაქცეულა თავის კობინეტში გულ დათუთქული, რომ თავის ნება ვერ გაიყვანა და ვერ უჩვენა თავისი ძალა. სულში გამოძიებულ და განჩხრეკილ საქმეს უეზდის უპრაველენია რევიზიას უშვრება! შემდეგ ამისა რა პატივი და მნიშვნელობა უნდა ჰქონდეს ხალხში?

ეს საქმე მაშინ მომხდარა როდესაც დოკტორს შორაქოვს ჰქონდა პოდრიადი შეშების და ნაჩაღნიკი დადიოდა უეზდში...

ამ პორდადზედ ჩემს დავთარში მიწერია რამოდენიმე ამბები, რომელთაც ამოგწერ ამ მოკლე დროს და გაცნობებთ. ამ ჟამათ კი ესეც კმარა...

ანი

დ. ახალ-სენაქი, 15 ივლისს. ჩამოველ თუ არა სოფლიდამ ახალ-სენაკს, აქ დამხვდა დიდი გროვა ხალხისა. ნაცნობებმა მითხრეს, დღეს მილიციონერების მიღება არისო, წავიდეთ უეზდის სასამართლოში და უყუროთო. შარი არც მე მითქვამს და წავედით.

როცა მიუახლოვდით სასამართლოს და კიბზედ ფეხი ავდგი, ყაზახი-რუსები დაგვიხვდა, რომლებმაც ნება არ მოგეცეს ზევით ბალკონზედ ასვლისა. მაგ-

რამ ერთი ჩემი ამხანაგთაგანი ცოტა განელებინა იყო იმათზედ და უბრძანა, რომ ჩვენთვის გზა მოეცა.

მამისია შესდგებოდა ადგილობრივი ადმინისტრატორებისგან, მიროვის პოსრედნიკებისაგან, სამხედრო სასამართლოს მხრით მიმღები პირისაგან და ორი სამხედრო და სამოქალაქო დოქტორებისაგან.

შემოიყვანეს 32 დარჩეული ლომივით ყმაწვილები და დაიწყვირენ ორ რაზმად. იმათი შეხედულებისაგან ყველა კამისიის წევრების სახეზედ კმაყოფილების ნიშანმა გარდირბინა, და იმათ რიცხვში მეც სასიამოვნოდ დამრჩია, რომ დავინახე მათი პირველიდან უკანაქველამდე ლაზათიანობა და მხიარული სახის გამოამეტყველობა.

დოქტორებმა, რასაკვირველია, ჩვეულებრივად ყველა დაათვალიერეს და იმათგან ერთს მიაქციეს განსაკუთრებითი ყურადღება, რადგანაც მასზედ რამოდენიმე ეჭვი დებდათ, ეს საეჭვო გაიყვანეს, გააძვრეს ტანისამოსი და ძალიან დაკვირვებით გაშინჯეს; ბოლოს ერთის ხმით განუცხადეს კამისიას, რომ ის არ იყო დამოსადეგი მილიციონერად, რადგანაც ერთ გვარი სწეულესისაგან გული დაკოდილი აქვსო.—მამისია, რასაკვირველია, დათანხმდა დოქტორების ჰაზრს და გადაწყვიტეს იმ მილიციონერის განთავისუფლება. მაგრამ ამ დროს ერთმა წევრმა, გაიგო თუ არა კამისიის აზრი იმ მილიციონერის მიუღებლობაზედ, დაიყვირა დამტყრეულ რუსულს ენაზედ:

„— Нѣтъ господишь камисія, доктора вретъ, онъ савсемъ здаровый человекъ, если вы не приметь, я Губернаторъ сичасъ жалоба пашду!..“ ამ სიტყვებმა მეტად გააკვირვა კამისიის დანარჩენი წევრები.

იმათ უთხრეს: „უფალო, თქვენ ამაზედ რა გაწუხებთ? ჩვენ ასე გვიცენია ეს კაცი და თქვენ, თუ არ გჯერათ შეგიძლიან თქვენის ხარჯით გაგზავნოთ ის შუთაისში და იქ მეორეჯერ გადაამოწმებოთ დოქტორებს.“

მართლაც, ამ ერთი წევრის მოთხოვნით ის კაცი გაგზავნეს შუთაისში შესამოწმებლად, მაგრამ იქაურ დოქტორებმაც იცნეს ავთ-მყოფათ და დაბრუნეს უკანვე... ამბობენ, რომ ამ წევრს რაღაც სრულებით უბრალო, კერძო უკმაყოფილება ჰქონდა ხსენებულ პირთანაო და ამის გამო ჯავრის ამოსაყრელად უნდოდა იმის ჩარიცხვა მელიციიაშიო.

ძაცია უმჯველი

ოქის უაქაუბ

ინგლისი

გაზეთს „თაიმსში“ დაბეჭდილია პროექტი იმ რეფორმებისა (ცვლილებებისა), რომელიც ოსმალეთის მთავრობამ, ინგ-

ლისის მოთხოვნით, უნდა შემოიღოს მცირე აზიაში. მთავრობის მიზნები: მცირე აზიაში უნდა იქნეს დანიშნული ლუბერნატორი, რომელსაც ყოველი უფლება და მოვალეობა კარგათ ექნება განსაზღვრული; პოლიციამ ყურადღება უნდა მიაქციოს, რომ ხალხი უკანონოთ ბოროტი პირებისაგან არ იქნეს შეწუხებული; ხალხის გარდასახადის მოკრება იჯარით არავის არ უნდა მიეცეს, მთავრობისაგან დანიშნულ პატიოსან პირებმა უნდა მოკრიბონ; ოსმალეთის ხონთქარს მცირე აზიაში ისეთივე უზენაესი უფლება ექნება, როგორც დღემდე ჰქონდა და სხვ.

— „Indép. Belge“-ში იწერებიათ ბერლინიდან:

„აქ დარწმუნებით ამბობენ, რომ, თუშეცა ბერლინის ძონგრესის გარდაწყვეტილებამ იტალია და განსაკუთრებით საბერძნეთი სრულიად არ დააკმაყოფილაო, მაგრამ საქმე იქამდე არ მივაო, რომ იტალიას და ინგლისს ან ოსმალეთსა და საბერძნეთსა შუა შეტაკება, ომი მოხდესო.“

— ამავე გაზეთის სიტყვით, ინგლისმა ახლავე დაიწყო მეცადინეობა, რომ მაგრად ჩადგას ფეხი მცირე აზიაში: შეუდგენიათ საზოგადოება, რომელმაც მდ. მეფრათისაკენ რკინის გზა უნდა გაიყვანოს; მთავროდა დიდ შემწეობას დაპირდა ამ საზოგადოებას. ამას გარდა მცირე აზიის ყველა სამზღვრებზე ინგლისი აყენებს ჯარებს.“

ოსმალეთი

შარათეოდრო-ფაშასა და მეჰმედ-ალის, რომელნიც ოსმალეთის წარმომადგენელად იყვნენ ბერლინის ძონგრესზე, ჰქონია ავსტრიასთან მოლაპარაკება ბოსნიისა და ჰერცეგოვინის თაობაზე. ამბობენ, ოსმალეთის ჰსურს ავსტრიასთან შეჰკრას პირობა, რომლის ძალითაც იმას მინიჭებული ექნება ოსმალეთის მეროპის დაცვა და მფარველობა ისე, როგორც მცირე აზია ინგლისსა აქვს.

საბერძნეთი

შეკველია, რომ საბერძნეთის ხალხი დიდ უკმაყოფილობას აცხადებს ბერლინის ძონგრესზე, რომელმაც იმას არაფერი არ არგუნა. ძონგრესის გარდაწყვეტილებათ, ოსმალეთმა და საბერძნეთმა ერთმანეთში უნდა მოილაპარაკონ თავიანთ სამზღვრების შესწორებაზედ.“ ოსმალეთს ეს „სამღვრების შესწორება ასე ესმის ანუ ასე ჰსურს გაიგოს, რომ რამდენსაც მე დაუთმობ საბერძნეთს, იმდენიც იმან მაგიერი მიწა და მცხოვრებლები უნდა დამითმოო. საბერძნეთს კი შპირისა და ოქსალიის მიღება და სრულებით დათმობა ჰსურს.

როგორც ამას წინათაც მოვიხსენიეთ, ამ საგნის შესახებ ამ ჟამად ოსმალეთისა და საბერძნეთის ელჩებს შუა არის მოლაპარაკება და იმედი აქვთ, რომ ეს მოლაპარაკება მშვიდობით გათავდება. — მართს ფრანკო-რუსულს გაზეთში

იწერებინან, ვითომც რამდენიმე ასი ბარიზალდიელები აპირებენ ტესალიაში გადასვლას და იქაურს აჯანყებულს ბერძნებს უნდა დაეხმარონ მსმალეთის მფლობელობისაგან განთავისუფლებაში. არა გვევნი, რომ ეს ამბავი მართალი იყოს.

განცხადებანი

ამ თვის 15-დამ ვიდრე თვის დამლევამდინ დანიშნულია შემდეგი ტაქსიანი ხორაგაშულისა, რომელიც ქალაქის ბაზრებში და ლუქნებში ისყიდება:

ზ ა მ ო მ ც ხ ვ ა რ ი პ უ რ ი:

რუსეთის ხორბლისაგან გირვანქა—12 კ. ოდესის ფქვილისა— — — 6 კ. ადგილობრივი ფქვილის ფურნეში გამოცხვარი:

პირველი ხარისხის, 5 გირვანქა—აბაზი მეორე ხარისხის 6 გირვანქა—აბაზი მესამე „ 7 გირვანქა—აბაზი ჯვარის-მამის პურის 3 1/2 გირვ.—აბაზი ლავაში პირვ. ხარისხის 2 1/2 გირვ.—აბაზი მეორე ხარისხის (თათრის) 4 გირვ.—აბაზი

ძ რ ო ხ ი ს ხ ო რ ც ი:

პირველი ხარისხის უძელო 1 გირვ.—9 კ. მეორე ხარისხის ძელიანი 1 გირვ.—7 „ სუკი 1 გირვ.— — — 15 „

ც ხ ვ რ ი ს ხ ო რ ც ი:

პირტი გირვანქა — — — 9 კაპ. ადგილობრივი ყველი 1 გირვ.—15 კაპ. ეს ტაქსია არ შეეხება სოფლის მწარმოებელთ, რომელთაც სხვა-და-სხვა ხორაგეული შემოაქვთ ქალაქში და მიედნებზედ და ბაზრებში ჰყიდიან.

(3-2)

კავკასიის საზოგადო. ინსტიტუტისაგან

ვისაც ამ ინსტიტუტში შესვლა ჰქურს ბებიობის სწავლისათვის, თხოვნა უნდა მისცეს ქავკასიის სამოქალაქო საეჭირო უწყების გამგებელს (საპიორის ქუჩაზე, თ. რ. ანდრონიკაშვილის სახლებში).

ინსტიტუტში კურს გათავებულებს ეძლევათ ქალაქის და უეზდის ბებიობის დიპლომი და იმათ სახელმწიფო სამსახურში მიიღებენ.

ინსტიტუტის უმაღლესს განყოფილებაში შესვლის მსურველმა უნდა იცოდეს: რუსული ენისა: მართლ-წერა და კითხვა, სიტყვიერად თქმა და დაწერა წაკითხულისა; არითმეტიკისა: პირველი ოთხი არითმეტიკული მოქმედება, სახელობითი რიცხვნი და სრულის ნაწილები (დრობები). შინც ინსტიტუტის მდებარე განყოფილებაში შედის, იმას მოეთხოვება მართო რუსული წერა-კითხვის ცოდნა და სიტყვიერად ახსნა წაკითხულისა. ამ განყოფილებაში კურს-შესრულებულთ ეძლევათ სოფლის ბებიობის დიპლომი (მოწმობა).

ინსტიტუტში შესასვლელი ქალი 16 (თექვსმეტის) წლის ნაკლების არ უნდა იყოს და 30 (ოც-და-ათზე) უნდესი.

თხოვნასთან უნდა იქნეს წარდგენილი: მეტრიკული მოწმობა დაბადებზედ, მონათელისა და ამას გარდა დედ-მამის ნებართვა ან ქმრისა, თუ ქმრიანია, რომ ისინი დაბრკოლებას არ აძლევენ ინსტიტუტში შესვლისათვის.

სწავლის ფასი: მომსვლელ შაგირდებისათვის წელიწადში 40 (ორმოცი) მანეთი, პანსიონერებისა, რომელნიც ინსტიტუტის სრულს ხარჯზე იქნებიან, 200 (ორასი) მანეთი წელიწადში და ამას გარდა შესვლისათანავე ჩაცმადანურებისათვის კიდევ 60 (სამოცი) მან.

სწავლის ფასი მთელის წლისა წლის დამდეგს უნდა იქნეს შეტანილი.

სწავლა ორ წელიწადს გრძელდება; პირველ კურსში ასწავლიან: მათემატიკას, ფიზიკოლოგიას, ბებობას, წამლების გამოცნობას და დამზადებას და დაკრილვების მოვლას. მეორე კურსში: ბებიობას, ქალის, ყმაწვილისა და სიჭილისის ავთო მყოფობის ეჭიმობას, გიგიენას და ყვავილის აცრას.

მგზამენები ინსტიტუტში მისაღებ ქალებისათვის დანიშნულია 22 აგვისტოს. (3-2)

ღიბეჭდა და ისყიდება უფ. შიგო ჩარკიანის წიგნის მაღაზიაში და ტელაგს სასულიერო სასწავლებელში უფ. ჩანციევიან ახალი წიგნი.

ლექსთა კრება

თ. ბრიგოლ მრბელიანისა, ილია შავჭავაძისა, აკაკი წერეთლისა, ანტონ შურცეოაძისი, ივანე ქერესელიძისი, იოსებ ბაქრაძისი და სხვებისა.

შეკრებილი და გამოცემული ზაქარია ჭიჭანაძისა შასი ორი მაური.

გამომიდა და ისყიდება

„თამარ ბატონიშვილი“

ხუთ-მოქმედებიანი დრამა საქართველოს მე-XIII საუკუნის ცხოვრებიდამ, გადმოკეთებული ბრ. ჩჩულოვის რომანიდან „საქართველოს თამარ ბატონიშვილი“

კ. მუსხისაგან.

ისყიდება: თფილისში—ყველა წიგნი მაღაზიებში, ქუთაისში—ანტ. ლორთქიფანიძის ბიბლიოთეკაში.

შასი ჰველბან მჰსი შაური.

რპ. გზა.	დილა.	სალამ.	II კ.	III კ.	ტელეგრაფი	მ. კაპ	მაზანდა	მან კაპ	თფილისის სამკურნალო
თფილისი	9 21	5 18			მ.ცი სიტყვა მთელიისიდა:		თფილისი, 18 ივლისს.		პრენის მაედანზე, წინამძღვარების სახლებში.
მცხეთა	10 11	6 27	- 68	- 38	ჭუთაისს, შოთს	1	შქვ. თფ. ბანჯისა, ფთ.	1 50	სახლებში.
ბორი	11 58	9 43	2 40	1 33	ბორს, დუშეთს, სიღნაღს	50	შქვილი წითელი	1 30	ავთამყოფებს მიიღებენ ყოველ დღე,
ხაშური	1 29	11 57	3 92	2 18	როსტოვს, ოდესას, მოსკოვს	2	ქერი ფუთი	1 15	კვირას გარდა, დილის 9—1 მდინ.
სურამი	1 44		4 42	2 46	პეტერბურგს, პარშავას	2	ბაბა მრევნისა, ფუთი	7	მ რ შ ა ბ ა თ ს: ძიუჩარიანც—ხი-
ქვირილა	5 49		5 81	3 23	მსმალეთში, შვეიცარიაში	3	—ამერიკისა, ფუთი	8	რურგი, ბარალევიჩი—შინაგ. ავთამყ.
რიონი	6 57		6 75	3 75	იტალიაში და საფრანგეთში.	3 50	ბაპენტილი ბაბა ფუთი.	10	ს ა მ შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვიე შინაგ.
სამტრედია	7 51		7 73	4 29	ინგლისში	3 75	მატყელი თუშური ფთ.	8	ავთამყოფობის, რეიხი და ბანუტონი
ახ.-სენაკი	8 43		8 57	4 76	ფოშტა		—თარაქამისა ფთ.	4 50	—ბებიობის თვალის.
ფოთი	9 50		9 75	5 42	ა) თფილისი-რამ: სამზღვარ გარეთ, მუთაისს, რუსეთს—ყოველ დღე კვირას გარდა. ზუგდ. ორშ. და სამშ.		აბრეშუმი ნუხური სტ.	2	მ თ ხ შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვიე—ში-
ფოთი	9 83				მ.ზურ.—პარასკ. და ორშ. პახეთს—სამშ. და შაბ. ბ) მუთაისისიდა:		ქონი, ფუთი	6 50	ნაგანი ავთამყოფ., ბაკეტი—გულის და ნერვების ავთამყოფ.
ახ.-სენაკი	10 14		1 18	- 66	თფილისისა და შოთისაკენ—ყოველ დღე, კვირას გარდა. მ.ზურგეთს—ორშ. და პარასკ.		ქონის ხანთელი ფუთი.	9	ნერვების ავთამყოფ.
სამტრედია	11 5		2 6	1 14			სტეარინის ხანთელი, ფ.	12 80	ხ უ თ შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვიე—ში-
რიონი	12 13		3 4	1 69			ხორცი ძროხისა, ლიტ.	81	ნაგანი ავთამყოფ. ბაგირინსკი—თვალის და მტრესტი—კბილის.
ქვირილა	1 18	ლაპე	3 98	2 21			—ცხვრისა, ლიტოა	81	პ ა რ ა ს კ ე ვ ს: მერმიშვიე—შინაგ.
სურამი	5 12	1 10	5 33	2 96			სპირტი, ვედრო	5 20	ავთამყოფ. ბანუტოვი და ძიუჩარიანცი.
ხაშური	5 39	1 37	5 84	3 24			შაქარი, ბროც. ფუთი	7 80	შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვიე შინაგანი ავთ-
ბორი	7 5	4 8	7 36	4 9			—ფხვნილი ფუთი	6 40	მყფობის, რეიხი—თვალის ავთამყოფ.
მცხეთა	8 50	6 59	9 8	5 4			შავა გრგვალი, გირვ.	— 70	და ბაკიტი—გულის და ნერვების.
თფილისი	9 31	7 56	9 75	5 42			ზეთი ქუჩულისა ფუთ.	13	
					წიგნის გაგზავნა რუსეთში კაპ. და სამზღვარ გარეთ:		თამბაქო, საშუალო ფუთი	8 50	
					ღია წიგნის	4			
					დ. ბეგდლის (სანი მისხალი)	8			